

tiszteletbeli tagjává választotta. 2005-ben, majd 2008-ban az akadémia IX. osztályának kebelében működő Állam- és Jogtudományi Bizottság tagjává választották (1980 és 1985 között két cikluson át volt már tagja e testületnek). Az MTA közgyűlésében 2007. május 2-ától három évre választott doktorképviselő. Kézenfekvő, hogy az akadémia lokális szervénél is feladatot vállalt, az MTA Szegedi Területi Bizottsága (SZAB) Jogtudományi Szakbizottságának éveken át elnöke volt. Az MTA legutóbb *Iuris Consulto Excellentissimo-díjjal* (2016) tüntette ki.

Rangos elismerések birtokosa: a tudományos diákköri mozgalomban hosszú időn át végzett eredményes munkájáért megkapta *Az oktatástügy kiváló dolgozója* címet (1972); majd jókora szünettel *A tudományért* (1998) és *A magyar felsőoktatásért* (2000) emléklakettet, és elnyerte a *Szent-Györgyi Albert-díjat* (1993), valamint a *Klebsberg Kuno-díjat* (2008). A Debreceni Egyetem szenátusa 2006.

november 25-én kelt oklevelében a *Doctor Honoris Causa* kitüntető cím viselésére jogosította fel. Nem alábbvaló a szeretett szülőfalujától kapott legmagasabb elismerés sem: 2005. december 21-e óta Ruszoly József Bagamér nagyközség díszpolgára.

A végére hagytam a legfontosabbat: milyen ember volt Ruszoly József? Emberi vonásaiból kettőt szeretnék kiemelni: férjként mintaszerű férfi. Drága feleségét a tenyerén hordozta, egymásba kapaszkodott életüket, úgy gondolom, sokan irigyelhettek. Munkatársként, kollégaként az igényes mestert láttuk benne, aki tudása legjavát önként, lelkesen, két marékkal szórta ránk: professzoroktól doktorandusokig és hallgatókig terjed a sora azoknak, akik neki köszönhetjük, köszönhetik a jogtörténelmi hivatásra szóló indítást és a folyamatos segítséget.

Balogh Elemér

HÍREK

- **2017. december 4–7-én** a reformáció emlékére alkalmából három egyetem (Prešovská univerzita v Prešove, Univerzita Karlova v Prahe és az Eötvös Loránd Tudományegyetem) rendezett közös történelmi tanácskozást Eperjesen „*Reformáció közép- és délkelet Európában*” címmel.
- **2017. december 6–8-án** a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Magyar Jogtörténelmi Tanszéke és Európai Jogtörténelmi Tanszéke, valamint a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Akadémiai Bizottságának Jogtudományi Szakbizottsága szervezésében került sor Szegeden, a VIII. Szegedi Jogtörténelmi Napok keretében a „*Jogtörténelmi konferencia az osztrák-magyar kiegyezés 150. évfordulója alkalmából*” című tudományos tanácskozásra. A tanácskozás első napján a jogtörténelmi kutatásokat folytató budapesti, debreceni, pécsi és szegedi doktoranduszhallgatók mutathatták be legfrissebb kutatási eredményeiket. A tanácskozás második és harmadik napján három szekcióban (büntető- és perjogtörténelmi, magánjog-történelmi, valamint alkotmánytörténelmi) az ország jogtörténelmi tanszékeinek oktatói ismertették legújabb kutatásaikat.
- **2017. december 11-én** a Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Karának Jogtörténelmi Tanszéke és a Magyar Történelmi Társulat Nyugat-dunántúli Regionális Csoportja „*Egyezkedjünk ki velők, mint szabad nemzet szabad nemzettel*” címmel szervezett konferenciát a kiegyezés és a közös ügyek kialakításának 150. évfordulója alkalmából.

A tanácskozáson Máthé Gábor prof. emeritus elnökölt. Révész T. Mihály (SZE ÁJK) *A sajtószabadság ügye 1867 Magyarországon*, Schwarzwölder Ádám (Veritas Történetkutató Intézet) *Ferenc József (fő)szerepe a dualizmus politikai gépezetében*, Nagy Szabolcs (SZE ÁJK) *Hornig Károly veszprémi püspök tevékenysége a törvényhozásban*, Anka László (Veritas Történetkutató Intézet) *Apponyi Albert 67-es ellenzékiése és az 1889-es Nagy Véderövita*, Képesy Imre *A bírói függetlenség kialakulása Magyarországon*, Kalocsai Péter (ELTE SEK) *A kiegyezés hatása a hazai urbanizációra és a városi közlekedés fejlődésére*, Barna Attila (SZE ÁJK) *A hazai parlamentarizmus és a dualizmus töréspontjai az 1905–1906-os belpolitikai krízis idején*, Vizi László Tamás (Kodolányi János Főiskola) *Az Osztrák–Magyar Monarchia külpolitikai mozgásterének változásai a 19. század második felének nemzetközi erőterében*, valamint Kelemen Roland (SZE ÁJK) *Az első világháború hatása a békeidők sajtójára és a sajtószabadságra* címmel tartott előadást.

- **2018. február 16-án** az ELTE Állam- és Jogtudományi Kar Magyar Állam- és Jogtörténelmi Tanszéke a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történelmi Tudományos Társasággal együttműködésben „100 éve alakult át a magyar rendvédelmi modell?” címmel rendezett konferenciát. A tudományos tanácskozáson részt vevő jogtörténelmesek közül Mezey Barna tanszékvezető egyetemi tanár (ELTE ÁJK) *a dualizmus kori börtönügyről*, Bódi-né Beliznai Kinga adjunktus (ELTE ÁJK) *O sváth Pál sárréti csendbiztos életéről és munkásságáról*, továbbá Losonczy Eszter PhD-hallgató (ELTE Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola) *a fogvatartotti jogoknak az 1869. évi Házaszabályokban való megjelenéséről* tartott előadást.

- **2018. március 12-én** az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala Dísztermében került sor az *Erdély jogtörténete* című kötet magyarországi bemutatójára. A kötet elkészítésében magyar jogtörténészek – Homoki-Nagy Mária, Horváth Attila, Kisteleki Károly, Mezey Barna, Nótári Tamás és Stipta István – is részt vettek.

Trócsányi László igazságügy-miniszter köszöntője után Szalayné Sándor Erzsébet egyetemi tanár, a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettes méltatta a kötetet, amelynek elkészültéről Mezey Barna tanszékvezető, egyetemi tanár (ELTE ÁJK) beszélt. A kutatói és szakmai munkát Veress Emőd egyetemi tanár, a kötet szerkesztője és társszerzője, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Jogtudományi Intézetének igazgatója mutatta be.

- **2018. március 23-án** a Nemzeti Közszerzői Egyetemen a közigazgatási felsőoktatás 40 éves jubileumi programsorozatának keretében került sor a Máthé Gábor professor emeritus szerkesztésében és a Dialóg Campus könyvkiadó gondozásában megjelent *Die Entwicklung der Verfassung und des Rechts in Ungarn* című kötet bemutatójára.

Az első német nyelvű magyar alkotmány- és jogtörténeti enciklopédiát Lamm Vanda akadémikus, az MTA IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának elnöke és Révész T. Mihály címzetes egyetemi tanár, a Széchenyi István Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Karának oktatója méltatta.

Peres Zsuzsanna egyetemi docens (NKE ÁKK) így fogalmazott a kötetéről: „A 2018 januárjában megjelent mintegy ezer oldal terjedelmű mű egy olyan kézikönyv, amely a hazai jogtörténészek és tételes jogászok tollából született meg, összefoglalva a magyar alkotmány- és jogfejlődésnek az államalapítástól napjainkig eltelt legfontosabb állomásait. Annak ellenére, hogy a könyv nem egy leíró jellegű monográfia, bizonyos kronológiai sorrendet követve mutatja be a magyar közjogi, magánjogi és büntetőjogi fejlődés elmúlt évszázadait, kiegészítve az egyes fejezeteket a magyar jogtudomány korszakbeli fejlődésének bemutatásával.”

- **2018. május 18-i** ülésén az MTA IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya Jogtörténeti Albizottsága új elnököt és titkárt választott.

Az Albizottság a következő három évre elnökké Stipta István egyetemi tanárt (KRE ÁJK), titkárrá pedig Gosztonyi Gergely adjunktust (ELTE ÁJK) választotta.

- **2018. május 24–25-én** a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara tudományos konferenciát tartott *A közigazgatási bíráskodás története: nemzetközi kitekintés* címmel. A kétnapos tanácskozás hazai és külföldi szakemberek részvételével zajlott, a levezető elnök Rixer Ádám tanszékvezető, egyetemi tanár (KRE ÁJK) volt.

Stipta István egyetemi tanár (KRE ÁJK) *Nemzetközi modellek a közigazgatási bíráskodásban*, Thomas Henne egyetemi tanár (Archivschule, Marburg) *Verwaltungs-*

rechtsschutz in Deutschland im 19. und 20. Jahrhundert, Gönczi Katalin tudományos kutató (Sächsische Akademie der Wissenschaften, Leipzig) *A transzferkutatás a jogtörténetben: eredmények és perspektívák*, Erik Štenpien egyetemi docens (Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Kassa) *A közigazgatási bíráskodás a Szlovák Köztársaságban*, Terézia Hišemová doktorandusz (Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Kassa) *A közigazgatási bíráskodás a Felső-Magyarországi városokban 1848 és 1918 között*, Gyarmathy Judit elnökhelyettes (Országos Bírószági Hivatal) *Változások közigazgatási jogkörben okozott kár érvényesíthetőségében*, Tóth J. Zoltán tanszékvezető, egyetemi docens (KRE ÁJK) *A közigazgatási bíráskodás alkotmányossága Magyarországon: a közigazgatási és munkaügyi bíróságok döntéseivel szembeni alkotmányjogi panaszok tapasztalatai*, Tibor Seman egyetemi docens (Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Kassa) *A közigazgatási bíróság jogállása a Cseh Köztársaságban*, Birher Nándor tanszékvezető, habil. egyetemi docens (KRE ÁJK) *Erkölc fogalomkörébe tartozó fogalmak a jogalkotásban és a jogvédelemben*, Köbel Szilvia egyetemi docens (KRE ÁJK) *A közigazgatási bíróság megszüntetésének körülményei és következményei* és Nagy Péter egyetemi tanársegéd (KRE ÁJK) *A külföldi minták és főbb irodalmuk a közigazgatási bíráskodás magyar szakirodalmában* címmel tartott előadást.

- **2018. május 27-én** Mezey Barna tanszékvezető egyetemi tanárt köszöntötték tisztelői, kollégái, egykori tanítványai és barátai. Az ünnepi eseményen egybegyűltek 65. születésnapja alkalmából tanulmánykötettel [Révész T. Mihály – Gosztonyi Gergely (szerk.): *Jogtörténeti Parerga II.*] lepték meg az ünnepeltet.

Révész T. Mihály köszöntőjét követően Mezey Barna üdvözölte a megjelenteket, és idézte fel eddigi pályájának, a közös munkának fontos állomásait.

- **2018. június 15-én** Vízkelety Mariann, az Igazságügyi Minisztérium igazságügyi kapcsolatokért felelős államtitkára avatta fel a Ménési úton, Balogh Jenő igazságügy-miniszter egykori lakhelyén a tiszteletére emelt emléktáblát.

Az emléktábla állítását Bódiné Beliznai Kinga (ELTE ÁJK) kezdeményezte, aki az ünnepségen mondott köszöntő szavaiban Balogh Jenő (1864–1953) gazdag életpályájának legfontosabb állomásait – a Budapesti Tudományegyetem büntetőjogi és büntető perjogi katedróján töltött éveket, az ítélőtáblai bíróságnak teljesített szolgálatot, a vallás- és közoktatásügyi államtitkárként végzett munkát, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkári, majd másodelnöki tevékenységét, valamint a dunántúli református egyházkerület főgondnokaként folytatott munkálkodását – idézte fel. Vízkelety Mariann államtitkár az 1913 és 1917 közötti igazságügy-miniszter tevékenységét méltatta. Kiemelte, hogy Balogh Jenő miniszterségének időszakához köthető többek között a fiatalokorúakkal kapcsolatos büntetőjogszabályok reformja, a fiatalokorúak büntetőbírószágnak a létrehozása és a patronázs-mozgalom elindítása. Az ünnepségen részt vettek Balogh Jenő unokái és családtagjai is.